

ԵՐԵՎԱՆԻ ԼԵՈՅԻ ԱՆՎԱՆ Հ.65 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱԿՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ**

Առարկա Անգլերեն

Մասնակից
Խաչատրյան Մարիամ

Ղեկավար
Վարդանյան Գայանե

Թեմա
Համացանցի դերն անգլերենի՝ որպես օտար լեզվի դասավանդման եվ
ուսումնասիրության մեջ

Երևան, 2022թ

Բովանդակություն

Ներածություն.....	3
Համացանցի դերն օտար լեզվի դասավանդման և ուսումնասիրության մեջ.....	4
❖ Ինտերնետի դերն անգլերենի քերականության ուսուցման մեջ	5
❖ Քերականական առաջադրանքներ, վարժություններ և վարժանքներ.....	5
❖ Լեզվի ուսուցման «լուռ շրջան». ունկնդրում (listening)	7
❖ Օտար լեզվի ուսուցումը աուդիո, վիդեո և անիմացիայի օգնությամբ	8
❖ Այլ մեթոդներ և կրթության ձևեր.....	9
❖ Էլեկտրոնային նամակագրություն բնիկ խոսողների հետ.....	10
❖ Օնլայն խաղերի դերը որպես լեզվի ուսուցման գործիք.....	10
❖ Հետազոտական աշխատանքներ, միջոցառումներ, պրեզենտացիաներ, սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացում.....	10
❖ Էֆեկտիվություն.....	11
Եզրակացություն.....	13
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	15

Ներածություն

Օտար լեզու սովորելն այսօր լուրջ ճանապարհորդելու, կամ օտարերկրացիների հետ շփվելու միջոց է: Մեր օրերում 2 և ավելի օտար լեզուների իմացությունը պարզապես անհրաժեշտություն է: Օտար լեզվի իմացությունը, ի թիվս այլ բաների, մրցակցային առավելություն է: Դասավանդողները փնտրում են օտար լեզուների ուսուցման արդյունավետ տեխնիկա, մեթոդներ և միջոցներ, որպեսզի ուսումնական պրոցեսը դարձնեն առավել հետաքրքիր, հասանելի և բազմազան՝ սոսվորողներին դրդելով բեղմնավոր համագործակցության ուսուցչի հետ: Ներկայումս գոյություն ունեն բազմաթիվ համակարգչային ծրագրեր, որոնք կարող են զգալիորեն հեշտացնել ուսուցչի աշխատանքը, ինչպես նաև սովորողի համար ուսուցանվող նյութը դարձնել անհամեմատ ավելի մատչելի, երբեմն նույնիսկ հաճելի և զվարճալի: Օտար լեզվի (այս դեպքում՝ անգլերենի) դասերին համակարգիչների օգտագործումն, ինչպես նաև դրանց միջոցով համացանցի տված հնարավորություններից օգտվելը զգալիորեն մեծացնում է կրթական գործընթացի արդյունավետությունը: Այսօր նույնիսկ «ավանդական» ուսուցիչը չի կարող ժխտել, որ ինտերնետը ռեսուրսների բավականին հարուստ աղբյուր է:

Այս հետազոտական աշխատանքի մեջ կփորձեն կիսվել սեփական փորձով և՛ ցույց տալ գործընկերներիս, որ դասերին ինտերնետի օգտագործումը կարող է խթանել սովորողների հետաքրքրությունը ուսուցանվող նյութի հանդեպ: Համաշխարհային ինտերնետ ցանցը ստեղծում է բոլոր անհրաժեշտ պայմանները և տալիս տեղեկատվություն անսպառ աղբյուրներ թե՛ սովորողների և թե՛ դասավանդողների համար: Հաշվի առնենք նաև, որ անգլերենը գերիշխող վեբ լեզու է, հետևաբար ինտերնետն, իր հերթին կդառնա անգլերենի ուսումնասիրության ինքնատիպ մի վայր: Ինտերնետն անընդհատ զարգանում է: Այն ստեղծեց դինամիկ միջավայր կապի և տեղեկատվության կառավարման համար: Այսպիսով՝ անգլերենը գերակշռում է համացանցի շատ ոլորտներում – զվարճանքից մինչև գիտություն: Եթե ցանկանում եք տիրապետել անգլերենին, ինտերնետը ձեզ տրամադրում է աննախադեպ հնարավորություններ:

Համացանցի դերն օտար լեզվի դասավանդման և ուսումնասիրության մեջ

Անգլերեն լեզվով սահուն խոսելու համար անհրաժեշտ է հեշտությամբ օգտագործել ամրվագն տասը հազար բառ: Ընդ որում, բառապաշարն ավելի կարևոր է, քան քերականությունը. Դպրոցահասակ երեխաներն, ինչ խոսք, ունեն բավականաչափ անհրաժեշտ բառապաշարը շատ կարճ ժամանակահատվածում յուրացնելու ընդունակություն, հիշողություն: Բայց, ցավոք, մենք գիտենք, թե որքան արագ նրանք կարող են մոռանալ այն բառերը, որոնք նայել են բառարանում: Ավելին՝ նրանք հաճախ ուշադրություն չեն դարձնում իրենց համար նոր ու անծանոթ այն բառերի թարգմանությանը, որոնք իրենց տալիս է ուսուցիչը: Փոխարենը, առաջին հայացքից տխուր և անհետաքրքիր թվացող այս աշխատանքը, երբ փորձում ենք կատարել հեռախոսների և կամ ինտերնետի օգնությամբ, դառնում է շատ հետաքրքրաշարժ, գրավիչ, շատ հաճախ նույնիսկ զվարճալի աշխատանք՝ որին շատ հաճախ փորձում է մասնակցել նույնիսկ դասարանի ամենապասիվ աշակերտը: Արդյունքում նրանք մտապահում են բառեր, որոնք նրանց հանդիպում են ինտերնետ խաղերում, երգերում, տեսադասերում և այլն:

Փաստորեն ինտերնետը մեծապես հեշտացնում է բառերի ուսումնասիրությունը: Ինտերնետում մենք կարող ենք օգտագործել ինչպես առցանց, այնպես էլ հավելվածային բառարաններ: Հատկանշական է այն փաստը, որ գոյություն ունեն առցանց բազմաթիվ բառարաններ, որոնց օգտագործման համար ամենևին էլ անհրաժեշտ չէ ինտերնետ կապը:

Այժմ ներկայացնեն դասարանական աշխատանքի մի փորձ բառապաշարի յուրացման և հարստացման վերաբերյալ: Վերցնենք մի բնագիր (այն կարող է լինել ցանկացած տեքստ, հեքիաթ, պատմվածք, վեպի մի կրճատված հատված և այլն): Աշակերտներին նախապես կարելի է բաժանել խմբերի այնպես, ինչպես ուսումնասիրվող նյութը: Յուրաքանչյուր խումբն ունենալու է նյութի իր հատվածն ու աշխատելու է այդ հատվածի վրա, այն է ա) դուրս գրել բոլոր նոր և անծանոթ բառերը, բ) թարգմանել դրանք, գ) կազմել նոր նախադասություններ՝ օգտագործելով նոր բառապաշարը: Այս աշխատանքին մեծ ոգևորությամբ սկսում է մասնակցել նույնիսկ ամենաթույլ աշակերտը: Ավելին,՝ փորձը ցույց է տալիս, որ հեռախոսի բառարանից դուրս գրված բառերի թարգմանություններն ավելի հեշտ են մտապահվում և յուրացվում աշակերտների կողմից: Վերջին տարիների փորձը գալիս է ասելու, որ այս տիպի

աշխատանքը շատ գրավիչ և տպավորիչ է լինում: Ղասարանում այս մեթոդը կիրառելուց հետո ուսուցիչն ավելի վստահ կհանձնարարի մեկ այլ անժամոթ դասի թարգմանությունը, որպես տնային աշխատանք: Չէ՞ որ նա արդեն առաջացրել է աշակերտների մոտ փորձ և հետաքրքրություն այս տիպի աշխատանքի հանդեպ: Նրանց համար այդքան ձանձրալի բառարանները հեռախոսներով փոխարինելը մեծապես խթանում է լեզվի ուսուցումը, բառապաշարի զարգացումն ու յուրացումը՝ դարձնելով ուսումնական պրոցեսն ավելի արդյունավետ և հետաքրքիր թե՛ սովորողի և թե՛ ուսուցչի համար: Հավելենք նաև, որ հավելվածային բառարանների մեծ մասն ունի միկրոֆոնի կոճակ, որի օգնությամբ աշակերտը հնարավորություն ունի լսելու բառի արտասանության ձևը (անհրաժեշտության դեպքում բազմաթիվ անգամներ): Այսպիսով ձանձրալի տառադարձության նշաններին փոխարինում է ինտերնետի միկրոֆոնի նշանը՝ տվյալ բառի ճշգրիտ արտասանության ձևով:

❖ **Ինտերնետի դերն անգլերենի քերականության ուսուցման մեջ**

Հաճախ դասարանում քերականական որևէ նյութ բացատրելիս ուսուցիչը կարող է օգտվել ինտերնետ հարթակում արդեն տեղադրված բազմաթիվ տեսադասերից, Power point ով ներկայացվող սլայդերից: Իհարկե այս ամենը կարող ենք կիրառել արդեն առնվազն մեկ անգամ քերականական նյութը դասարանում բավականին հանգամանալից բացատրելուց հետո՝ հաշվի առնելով դասարանում յուրաքանչյուր աշակերտի մտավոր հնարավորություններն ու կարողությունը: Ղասն ավելի մատչելի յուրացման համար կարելի է օգտագործել պրոյեկտոր, ցուցադրելու համար բազմաթիվ սլայդեր, նմուշներ և օրինակներ, ինչը կդարձնի ձեր դասն առավել հագեցած և արդյունավետ:

❖ **Քերականական առաջադրանքներ, վարժություններ և վարժանքներ**

Հաճախ քերականական նյութի տեսությունը բացատրելուց հետո բախվում ենք այն խնդրին, որ դասագրքերում տեղադրված վարժությունների քանակը (ինչպես նաև որակը) չի բավարարում աշակերտներին տվյալ նյութը լիարժեք յուրացնելու համար: Ցավալի է, բայց՝ փաստ, մեր դասագրքերում գրեթե բոլոր քերականական բաժիններում շատ քիչ են առաջադրանքները: Տարիներ շարունակ մենք՝ ուսուցիչներս, ստիպված

էինք լինում դիմել այս կամ այն հավելյալ նյութի օգնությանը (այլ դասագրքեր, նախապես ուսուցչի կողմից կազմած վարժություններ և հանձնարարություններ և այլն): Այսօր այս բացթողումը կարելի է հեշտությամբ լրացնել համացանցի օգնությամբ: Գրեթե գոյություն չունի քերականական այնպիսի մի նյութ, որի վերաբերյալ դուք չգտնեք բազմաթիվ, բազմաբնույթ առաջադրանքներ: Ընդ որում, ուսուցիչը կարող է ընտրել առաջադրանքի բարդության աստիճանը: Ինչպե՞ս կատարել այս աշխատանքը:

Տարբերակ 1. Համավարակի ընթացքում, երբ բոլորս անցել էինք հեռավար ուսուցման, թե՛ աշակերտներն և թե՛ ուսուցիչները ինքնաբերաբար ծանոթացան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ընձեռած հնարավորություններին: Ուսուցիչների մի մասն օգտագործում էր Zoom-ը, մի մասը Microsoft Teams-ը, շատերը Viber և Whatsapp-ը և այլն: Ներկայումս շատերս դեռ ունենք խմբեր Viber-ում կամ Whatsapp-ում, որտեղ ուսուցիչը կարող է համացանցից ընտրել առաջադրանքը և ուղարկել հղումը տվյալ խումբ: Այս տիպի աշխատանքում աշակերտներին զարմանալիորեն հիմնականում ոգևորում է այն փաստը, որ նրանք աշխատելու են ոչ թե տետրում՝ գրելով գրիչով (այսինքն նրանց համար թուղթն ու գրիչը դարձել են ձանձրալի) այլ պիտի տպեն հենց համացանցում կամ ձեռքի մի հպումով ընտրեն տրված տարբերակներից որևէ մեկը, ընդ որում այս աշխատանքը կարելի է կատարել ինչպես միջին և բարձր դասարաններում, այնպես էլ կրտսեր, տարրական դասարաններում որտեղ կարելի է կիրառել պատկերազարդ, զվարճալի և մատչելի պահանջներով առաջադրանքներ:

Տարբերակ 2. Եթե դասարանում ուսուցչի օգնությամբ և ուղղորդմամբ, հաճախ նաև վերջինիս հսկողության ներքո անկախ իրենց կամքից աշակերտները ստիպված են լինում կատարել առաջադրանքներն ու վարժությունները, ապա տանը բնականաբար նրանք արդեն դուրս են ուսուցչի վերահսկողությունից: Շատ են նաև այն դեպքերը, երբ տանը ծնողները, ելնելով ինչ-ինչ պատճառներից և հանգամանքներից, ի գորու չեն վերահսկել իրենց երեխաների տնային հանձնարարությունների լիարժեք կատարման գործընթացը: Այստեղ ևս օգնության է հասնում «հրաշք» ինտերնետը: Ուշագրավ է այն փաստը, որ երբ տնային հանձնարարությունները տրվում են online հարթակում, յուրօրինակ աշխուժությամբ և խանդավառությամբ են դրանք կատարում աշակերտները: Արդյունքում շահում են թե՛ աշակերտները, որոնք զինվում են գիտելիքներով, թե՛ ծնողները, որոնք լրացուցիչ ջանքեր չեն գործադրում տնային աշխատանքների պատշաճ կատարման համար և թե՛ ուսուցիչները, որոնք հասնում են

նախապես իրենց առջև դրված նպատակի իրականացմանը և ապահովում իրենց դասարաններում բարձր առաջադիմություն և գիտելիքներով զինված աշակերտական կազմ:

Անշուշտ, ինտերնետը ունի նաև իր բացասական կողմը: ա) աշակերտները կարող են իրար փոխանցել լուծված առաջադրանքները և չգրանցել որևէ դրական արդյունք. բ) անընդհատ ստեղնաշարից օգտվելը վատթարացնում է ձեռագիրը, սովորեցնում ծուլության, և տեսրում գրելու մշակույթը խաթարվում է:

❖ **Լեզվի ուսուցման «լուռ շրջան». ունկնդրում (listening)**

Երբ մենք սկսում ենք տիրապետել մեր մայրենի լեզվին, մենք չենք սկսում խոսքից, մենք սկսում ենք լսելուց: Օտար լեզու սովորող երեխաները երկար ժամանակ պիտի օգտվեն «լուռ շրջանից» և հենց այդ ժամանակահատվածում նրանք կարող են կլանել լեզուն: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ մենք չենք կարող ապահովել աշակերտների համար օտարալեզու միջավայր՝ վստահ կարող ենք պնդել, որ անգլերենով ունկնդրումները մեծապես կարող են բարձրացնել ուսուցման արդյունավետությունը: Կարող եք սկսել հեշտ, դյուրին կարճ երկխոսություններից և աստիճանաբար բարդացնել ու երկարացնել ունկնդրումները: Կարելի է աստիճանաբար լսումներին հատկացնել նաև առաջադրանքներ օրինակ՝ ա) լսել երկխոսությունը ու դուրս գրել բոլոր ծանոթ բառերն ու արտահայտությունները, բ) լսել երկխոսությունը ու դուրս գրել բոլոր անծանոթ բառերն ու արտահայտությունները, պարզել դրանց թարգմանությունները, գ) լսել երկխոսությունը ու պատասխանել ուսուցչի հարցերին, դ) լսել դիալոգն ու կազմել հարցեր, ե) լսել երկխոսությունը ու կազմել նմանատիպ երկխոսություն և կատարել այն դասարանում և այլն:

Ունկնդրումները կարող են լինել տարբեր տեսակի՝

ա) միայն ունկնդրումներ՝ առանց բնագրի առկայության: Այս ունկնդրումներն առավել բարդ են և պահանջում են գիտելիքների առկայություն, որոշակի բառապաշարի առկայություն:

բ) ունկնդրումներ, այնուհետև բնագրի տրամադրում և քննարկում: Սա ավելի մատչելի տարբերակ է, երբ ունկնդրումներից հետո ուսուցիչը տրամադրում է բնագիրը, որի շուրջ կարելի է կատարել բազմաբնույթ աշխատանքներ:

գ) ունկնդրումներ՝ նախապես ծանոթանալով բնագրին: Սա ամենահեշտ տարբերակն է, երբ աշակերտները նախապես գիտեն, թե ինչ են լսելու և ինչի մասին է խոսքը գնալու:

Նախքան լեզուն օգտագործելը, սովորողը պետք է նախ ընտելանա դրան: Կարիք չկա շտապեցնել աշակերտին, որ վերջինս խոսի ու ամենևին էլ կարիք չկա, որ նա ամբողջ ժամանակ խոսի՝ որպեսզի բարելավի իր լեզվական գիտելիքները: Լեզվի այս զարգացումը տեղի է ունենում դանդաղ, և խոսքի հմտությունները հայտնվում են շատ ավելի ուշ քան խոսակցության ընկալման հմտությունները, հաճախ նույնիսկ եթե պայմանները իդեալական են: Ընդ որում, ունկնդրելու գործառույթը մեծապես օգնում է ընկալել օտար լեզուն, հասկանալ նրա առանձնահատկությունները՝ հատկապես ինտոնացիայի, հնչողության յուրահատկությունները, տվյալ լեզվին բնորոշ շեշտադրումները: Այլ կերպ ասած, այս գործառույթը մեծապես օգնում է լեզվի ֆոնետիկայի հետ կապված հարցերում, քանի որ այդ լսումներում խոսում են անգլերենը որպես մայրենի լեզու օգտագործող մարդիկ: Հարկ է նշել, որ այս աշխատանքը սովորողներից պահաջում է դասարանում ապահովել լռություն, որպեսզի ունկնդիրներին հասանելի լինի լսումը:

❖ Օտար լեզվի ուսուցումը աուդիո, վիդեո և անհմացիայի օգնությամբ

Օտար լեզու ուսումնասիրելը համակարգչի օգնությամբ շատ ավելի հեշտ է, քան ավանդական կրթական և մեթոդական համալիրների օգնությամբ, քանի որ այն համատեղում է գրքերի աուդիո և վիդեո հասանելիություն: Համացանցում, ի տարբերություն ավանդական ուսուցման գործիքների, նյութը կարող է տրամադրվել աուդիո, վիդեո և անհմացիայի օգնությամբ, ինչը մեծապես հեշտացնում է օտար լեզվի ընկալումը և ձևավորումը: Այժմ, ցանկանում են մեջբերել իմ անձնական փորձից մի փոքրիկ օրինակ: Անգլերենի դասագրքերում՝ հատկապես ցածր դասարանների դասագրքերում բնագրերի մեջ գերակշռում են հեքիաթներն ու կարճ պատմվածքները, ինչ բնական է, համապատասխանում է նրանց՝ սովորողների տարիքային առանձնահատկությունը:

Superminds դասագրքի մեջ կա երգի ուսուցման հետաքրքիր մեթոդ: Երգի միջոցով ուսուցանվում է տվյալ դասի բառապաշարը և քերականական նյութը: Այն ուղեկցվում է զանազան վարժություններով և պատկերազարդ սյուժեներով, որոնք

խթանում են երեխաների հետաքրքրությունը, ուշադրությունը և ամրապնդում յուրացվելիք նյութը:

Superminds դասագրքի մեկ այլ հետաքրքիր մեթոդական մոտեցում է պատկերազարդ պատմությունների (picture stories) շարքը: Նկարները ուղեկցվում են ձայնասկավառակով: Ունկնդրելուց հետո երեխաները վերարտադրում են լսածը, ըստ նկարների հաջորդականության, այնուհետև ներկայացնում են պատմությունը դերախաղով, որին երեխաները մասնակցում են մեծ խանդավառությամբ: Արդյունքում երեխաները արժևորում են պատմվածքի իմաստը, միաժամանակ սովորելով նոր բառեր և բառակապակցություններ, առանց կաշկանդվելու օգտագործում են լեզուն: Երեխաները օգտագործում են իրենց երևակայությունը, դառնում ավելի կրեատիվ:

❖ Այլ մեթոդներ և կրթության ձևեր

Օտար լեզուն սովորելու մեկ այլ անփոխարինելի օգնական են օտարերկրյա հեռուստաալիքներն ու ռադիոկայանները ինչպիսիք են CNN-ը, BBC-ն և շատ ուրիշներ: Հորդորեք աշակերտներին, հատկապես ավագ դասարաններում, որքան հնարավոր է շատ դիտեն տարբեր ծրագրեր և հաղորդումներ, որպեսզի հնարավորինս ընդլայնվի նրանց բառապաշարը ոչ թե մեկ ուղղությամբ, այլ տարբեր թեմաների՝ բժշկություն, քաղաքականություն, արվեստ, մշակույթ և այլն:

Հորդորեք ձեր աշակերտներին որքան հնարավոր է շատ և հաճախ լսեն օտար երաժշտություն: Անշուշտ նրանք իրենց համար կգտնեն սիրելի խմբեր և կատարողներ, որոնց շնորհիվ կունենան լրացուցիչ խթան լեզուն սովորելու համար: Նրանք կգտնեն տվյալ երգի բառերը (օգտվելով lyrics կամ karaoke ֆունկցիաներից), անգիր կսովորեն երգերը՝ հարստացնելով բառապաշարը և կսկսեն ավելի ինքնավստահ կիրառել գիտելիքները: Այս ամենը կօգնի նրանց հասնել լեզվի բարձր գիտելիքների:

Նշենք նաև, որ այս մեթոդն ընդհանուր առմամբ ամենահաճելին է և այս մեթոդից օգտվում են ոչ միայն պատանիներն ու դեռահասները, այլ նաև մեծահասակները և հաճախ ինքնաբերաբար՝ պարզապես գեղեցիկ և հանրահայտ երգեր երգելու մեծ ցանկությունից դրդված:

❖ **Էլեկտրոնային նամակագրություն բնիկ խոսողների հետ**

Նախ և առաջ հարկ է ընդգծել, որ այս գործառույթը իրականացնելիս մեզ պետք կգա ծնողական վերահսկողությունը և խիստ վերաբերմունքը, քանի որ այստեղ առկա են ռիսկի գործոններ: Եվ այսպես, ո՞րն է օտարերկրացիների հետ շփվելու առավելությունը: Առաջին հերթին, նրանք սովորում են կենդանի օտար լեզու, այս լեզվի կրողի օգնությամբ: Սա հիմնականում տեղի է ունենում համացանցային խաղերի ժամանակ, երբ երեխաները՝ տարված իրենց խաղով և հաղթելու մեծ ձգտումից դրդված, հեշտությամբ հաղթահարում են կաշկանդվածությունը, արագ և հեշտ ծանոթանում օտարերկրացի իրենց տարիքակիցների հետ և սկսում շփվել իրենց լեզվով՝ միաժամանակ ակամայից հարստացնելով սեփական գիտելիքները:

❖ **Օնլայն խաղերի դերը որպես լեզվի ուսուցման գործիք**

Օնլայն խաղերը նույնպես արդյունավետ են և կարող են խթանել երեխաների հետաքրքրությունը, երբեմն ձանձրալի թվացող դասապրոցեսից շեղվելու համար: Վառ օրինակ է Quizizz ծրագիրը, որը տալիս է լայն հնարավորություն ստուգելու և հարստացնելու լեզվական, նաև տարբեր ոլորտներին վերաբերող իմացական գիտելիքները: Ըստ ինձ, հաջողված են նաև British Council ում երեխաների համար նախատեսված ուսուցողական խաղերը:

❖ **Հետազոտական աշխատանքներ, միջոցառումներ, պրեզենտացիաներ, սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացում**

Նախատեսված դասերն անցկացվում են համակարգչային դասասենյակներում: Աշակերտներն ուսուցչից նախապես ստանում են առաջադրանք ու նախատեսված ժամանակահատվածում պատրաստվում, որի ընթացքում նրանք ինքնուրույն որոնում են անհրաժեշտ տեղեկատվությունը կատարում դրա վերամշակում: Ցանկացած ստեղծագործական և հետազոտական առաջադրանք կատարելիս աշակերտները զարգացնում են ոչ միայն իրենց ստեղծագործական կարողությունները, այլ նաև օտար լեզվի՝ բառապաշարի, լեքսիկայի և ինչու՞ չէ, նաև քերականական գիտելիքները: Բարելավվելով լեքսիկական հմտությունները՝ աշակերտները կարող են ստեղծել կարճ

ֆիլմեր, սլայդ շուրճեր, պրեզենտացիաներ և ներկայացնել դրանք որպես հավելյալ նյութ՝ արժանանալով ուսուցչի գովեստին: Փոքր-ինչ ավելի հմուտ աշակերտները կարող են նույնիսկ կազմել թեստեր, մասնակցել և կաազմակերպել տարատեսակ վիկտորինանների և մրցույթներ: Այս կերպ մենք ոչ միայն կխթանենք լեզվական հմտություններ այլ նաև կգարգացնենք աշակերտների մեջ ինքնուրույնություն, ստեղծագործական ունակություններ:

Բլոգավարունը նույնպես շատ տարածված և էֆեկտիվ միջոց է լեզվի զարգացման և յուրացման համար: Բլոգերները գրեթե ամենօրյա ռեժիմով վարում են իրենց բլոգերը, գրում են գրություններ և մեկնաբանություններ անգլերեն լեզվով: Այսպիսով անգլերենը դառնում է միջնորդ տարբեր մշակույթների մարդկանց միջև հաղորդակցման համար: Բլոգավարունը բոլորովին էլ պարտականություն չէ, այլ շատ հաճելի, հետաքրքրաշարժ և իմաստալից զբաղմունք: Սա ավելի շատ նման է նոր ընկերների որոնմանը, նոր լեզվով նոր մշակույթների ճանաչմանը:

❖ Էֆեկտիվություն

Ինտերնետը ներկայացնում է լեզվի ուսուցման արդյունավետության նոր մակարդակ: Իսկ արդյունավետությունը կարևոր է, քանի որ այն ինտենսիվություն է ստեղծում: Դա պահանջում է բարձր աստիճանի ինտենսիվություն մեկ այլ լեզվով աշխատելու համար: Մեր օրերում թերևս դասընթացների ավանդական ուսուցման տեխնիկան այնքան արդյունավետ չէ, որքան ինտերնետի օգտագործմամբ ուսուցումը: Շատ դժվար է տարբեր մակարդակների և հետաքրքրությունների աշակերտների համար դասն ու դասապրոցեսը դարձնել հավասարապես հաճելի ու գրավիչ: Այս ամենի ցավալի հետևանքն է հանդիսանում աշակերտների սթրեսը և ծանձրույթը: Շատերը, հիասթափված իրենց դպրոցի փորձից, ավարտում են այն՝ լիովին համոզված, որ նրանք չեն կարողանա սովորել խոսել օտար լեզվով: Նրանք կորցնում են հետաքրքրությունը և վերջնականապես հրաժարվում այդ գաղափարից: Նման տխրահեռակ ավարտից խուսափելու համար անգլերեն սովորել ցանկացող մարդկանց համար ինտերնետը բացում է արդյունավետության և բավարարվածության նոր աշխարհ: Ինտերնետն առաջարկում է բարձրորակ և բազմազան բովանդակություն, որը շատ հաճախ գերազանցում է ավանդական դասընթացների դասսերի ռեսուրսները: Ինտերնետում կան դասընթացների այնքան բազմազան և լայնածավալ մեթոդաբանություններ և

հնարավորություններ, որոնց մասին կարելի է միայն երազել: Ուսուցիչը կարող է նպատակներ դնել և նույնիսկ չափել աշակերտների նվաճումները:

Եզրակացություն

Ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ վերջին տարիներին ավելի ու ավելի է բարձրացվում դպրոցներում նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հարցը: Ուսուցման այս նոր մեթոդը գրավիչ է աշակերտների և ուսանողների, այլ նաև բոլոր տարիքային խմբերի համար: Սրանք ոչ միայն նոր տեխնակական միջոցներ են, այլև դասավանդման նոր ձևեր և մեթոդներ, նոր մոտեցումներ ուսուցման գործընթացին:

Այսպիսով, կրթության ոլորտում առկա իրավիճակը նախատեսում է ինտերնետում տեխնոլոգիաների կիրառում դասարանում և արտադասարանական գործունեության ընթացքում:

Մեր կողմից բացահայտված դպրոցական կրթության տեղեկատվականացման դրական կողմերը թույլ են տալիս եզրակացնել, որ դպրոցները պետք է հազեցած լինեն ինտերնետային տեխնոլոգիաներով, աշակերտները և ուսուցիչները պետք է օգտագործեն ինտերնետի կրթական հսկայական հնարավորությունները՝ նոր ձևերով կազմակերպելով ուսուցման գործընթացը՝ ուղղորդելով ջանքերը, ձևավորել սովորողների անկախ ստեղծագործական մտածողությունը: Տեղեկատվական արագ զարգացման դարաշրջանում ինտերնետային տեխնոլոգիաների բազմաթիվ տեսակներ մեծ հնարավորություններ են ընձեռում ստեղծագործական և հետազոտական հմտությունների և կարողությունների զարգացման համար: Այս ամենը ձևավորում և զարգացնում է աշակերտների տեղեկատվական, լեզվական, հետազոտական ունակությունները, նպաստում է վերլուծական հմտությունների զարգացմանը: Այնուամենայնիվ, պետք է նշել, որ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումն արդյունավետ կլինի միայն այն դեպքում, եթե կրթական գործընթացում ձևավորվի այդ տեխնոլոգիաների տեղի և դերի ճիշտ ըմբռնումը: Դպրոցական կրթության ներկա վիճակը ենթադրում է ինտերնետի հիմնական միջոցների օգտագործում: Անգլերենի դասերին տարբեր տեսակի ինտերնետային տեխնոլոգիաների ռացիոնալ կիրառումը մեծապես նպաստում է աշակերտների ուսումնառության արդյունավետությանը: Այնուամենայնիվ L. Ա. Դոդոպրիգորովան իր հոդվածում իրավացիորեն նշում է, որ «դասարանում ինտերնետ օգտագործելը չպետք է ինքնանպատակ լինի: Լեզվի ուսուցման մեջ ինտերնետի տեղն ու դերը ճիշտ որոշելու համար առաջին հերթին անհրաժեշտ է գտնել հարցերի հստակ պատասխաններ՝ *ու՞մ համար, ինչի համար, երբ, որքանով այն պետք է օգտագործվի*»: Չի կարելի չհամաձայնել այս հոդվածի հեղինակի

հետ, որ միջնակարգ դպրոցում օտար լեզու սովորելու հիմնական նպատակը հաղորդակցական հմտությունների ձևավորումն է:

Հաշվի առնելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների բոլոր առավելություններն ու հնարավորությունները, չնոռանանք, որ համակարգիչը, որն իրականացնում է ուսուցման և ուսումնառության մի շարք գործառնություններ, դեռևս չի կարող ամբողջությամբ փոխարինել օտար լեզվի ուսուցչին: Ուսուցիչը եղել է, կա ու կլինի այն նվիրյալը, ով ուղղորդում է այս գործառնությունները, նպաստում է արժեքային համակարգի ձևավորմանը, անհատի կերտմանը և գիտելիքների վերջնարդյունքի գրանցմանը:

«Ամենակարևոր երևույթը դպրոցում, ամենաուսուցողական առարկան, ամենակենդանի օրինակն աշակերտի համար հենց ինքը ուսուցիչն է»:

Ադոլֆ Դրիստերվեգ

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Վլադիմիրովա Լ. Պ. «Ինտերնետ օտարալեզու դասեր»- lyash թիվ 3, 2003թ.
2. Օլխովսկայա Լ. Ի. «Goldfish» ցանցում «Ինտերնետային տեխնոլոգիաները ավագ դպրոցում»
3. Polat E.S. «Ինտերնետային ռեսուրսների օգտագործման ձևերն ու մեթոդները օտար լեզվի դասի ժամանակ»
4. Տավչուկ Տ. Լ. /Ուկրաինայի Ազգային Տեխնիկական Համալսարանի դասախոս/
«Համակարգչի և ինտերնետի դերը օտար լեզվի ուսումնասիրության մեջ»: